

Γιατί η ακροδεξιά γίνεται τάση στην Ευρώπη;

24 Απριλίου 2017, 12:10

του Ιγνατίου Καϊτεζίδη*

Τα τελευταία χρόνια στην Ευρώπη έχουμε μια σειρά εκλογικών αναμετρήσεων για την ανάδειξη εθνικών κυβερνήσεων που λίγο πολύ έχουν τα ίδια χαρακτηριστικά σε ότι αφορά τις πολιτικές επιλογές και τις τάσεις του εκλογικού σώματος. Είναι πολύ ορατό πως οι δυνατότητες της πολιτικής φαίνονται συχνά πεπερασμένες σε σχέση με τα σύγχρονα προβλήματα αφού σε μεγάλο βαθμό οι πολιτικές αποφάσεις, εθνικές και υπερεθνικές έπονται αντί να προηγούνται των αναγκών της κοινωνίας.

Ένα πολιτικό φαινόμενο που εξελίσσεται ραγδαία αυτά τα τελευταία χρόνια είναι και η αύξηση της κοινοβουλευτικής δύναμης των ακροδεξιών κομμάτων. Κομμάτων που δεν ταυτίζονται απαραίτητα με την αναβίωση ναζιστικών πρακτικών αλλά εκδηλώνονται με ευρωσκεπτικισμό, φοβικότητα,

εθνική περιχαράκωση, συντηρητισμό και άρνηση κάθε μορφής προόδου που υπερβαίνει την φτωχή αισθητική τους. Οι Γαλλικές εκλογές που διεξάγονται στις αρχές Μαΐου, οι Αγγλικές στις αρχές Ιουνίου, οι εκλογές στην Ολλανδία και την Αυστρία που προηγήθηκαν αλλά και οι εκλογές στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες όποτε γίνουν κινούνται ακριβώς σε αυτό το κλίμα.

Τι είναι λοιπόν αυτό που ενώνει πλέον τους λαούς σε αυτή την ακραία πολιτική επιλογή; Γιατί σίγουρα δεν είναι όραμα ή ιδεολογία. Είναι κάτι πολύ πιο ρηχό και αυτονόητο. Δεν μιλάμε δηλαδή για συμπαγείς πολιτικές ομάδες αλλά για περιστασιακούς επισκέπτες σε πολιτικούς σχηματισμούς που υπόσχονται κυρίως την κατάργηση των πολιτικών που έχουν απογοητεύσει τους πολίτες. Αυτό είναι το συνεκτικό υλικό αυτής της τάσης. Σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Οι πολίτες ψηφίζουν με θυμό και άρνηση. Με απόρριψη και διάθεση τιμωρίας. Και είναι ιδιαίτερα εύκολο να χτίσει κάποιος πάνω στα αισθήματα αυτά την πολιτική του παρουσία. Και μαζί με αυτούς κάθε λαϊκιστής επίδοξος πολιτικάντης που νιώθει την ευκαιρία να δοκιμάσει το αληθές της ιστορικής ομολογίας του Κονδύλη πως «Αν γνώριζα νωρίτερα τόσο καλά τους Έλληνες θα τους κυβερνούσα από λοχίας».

Ενώ η Ευρώπη ήταν γοητευμένη από την ιδέα της πολιτικής ενοποίησης είναι πλέον απογοητευμένη από την εικόνα ενός βραδυκίνητου οργανισμού που παράγει γραφειοκρατία και μετριότητα. Ενώ οι εθνικές πολιτικές των κρατών είχαν κάποτε φαντασία και ηγέτες τώρα έχουν εγχειρίδια διακυβέρνησης και διαχειριστές. Η Ευρώπη των πολλών κατάντησε Ευρώπη των λίγων. Η Ευρώπη του Μονέ και του Σούμαν κατέληξε Ευρώπη του Τούσκ και του Ντάισενμπλουμ. Αν οι δύο συμπαθείς φίλοι αναρωτιούνται λοιπόν στη διαφήμιση «Ποια Άμστελ;» εκατομμύρια πολίτες αναρωτιούνται καθημερινά «Ποια Ευρώπη;». Και αμέσως στρέφονται σε πολιτικές επιλογές που τους απομακρύνουν από τη σχέση τους με το ξεθωριασμένο ευρωπαϊκό όραμα και γίνονται εύκολα φορείς πολιτικών που ενοχοποιούν το διαφορετικό, που απομονώνουν το ξένο, που αμφισβητούν το ευρωπαϊκό κατεστημένο.

Η τάση της ακροδεξιάς σε όλη την Ευρώπη τροφοδοτείται με ενέργεια και ποσοστά από την αποτυχία των εγχώριων πολιτικών συστημάτων και της ευρωπαϊκής ελίτ. Αν θέλουμε να την αντιστρέψουμε πρέπει απλά να δημιουργήσουμε ξανά αξία στις πολιτικές και μια νέα πιο οραματική και ουσιαστική Ευρώπη.

***Δημάρχου Πυλαίας-Χορτιάτη**

Αντιπρόεδρου της Επιτροπής Θεσμών της ΚΕΔΕ

(Άρθρο στην εφημερίδα Δημοκρατία Βορείου Ελλάδος, στις 21-04-2017)